

Az Újság

Biblioteca Universităţii Regale Ferdinand I.
din CLUJ.
Nr. 313 1932
EXEMPLAR LEGAL.

ITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ES IRODALMI NAPILAP

Főszerkesztő:
KIBÉDI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA-NAGYSZALONTA, CALEA REGELE FERDINAND
(RÁKÓCZI-UT) 18.

Megjelenik minden munka-
napon a déli órákban

A Magyar Párt intéző bizottsági gyűlése

A helybeli Magyar Párt szűkebb
intéző bizottsága péntek este
újrainak csaknem teljes számu rész-
vétele mellett dr. Hadházy Kálmán
elnöklété alatt ülést tartott. Az ülés
szűkebb részét a Román Nemzeti Párt-
nak a Magyar Párthoz intézett meg-
keresése tette szükségessé.

Napirend előtt Lakatos Gyula a
Párt t. b. elnöke, mint a helybeli
neolog izraelita hitközség elnöke kért
szót és az egybegyűlték örömteli
helyeslése mellett hozta a párt tudomá-
sára, hogy dr. Nébel Ábrahám
helybeli izr. főrabbinak Kolozsvárt
megtartott s a lapokban többszörösen
ismertetett felszólalásának elmondá-
sára helybeli hivatott felhatalmazást
nem kapott s azzal nem is azonosítja
magukat. Kijelentette, hogy ők kivé-
tel nélkül magyar zsidóknak tartják
magukat s így teljesen egyek a
Magyar Pártnak a magyar anya-
nyelvnek úgy a békeszerződésekben,
mint a gyulafehérvári határozatokban
lefektetett jogaiért folytatott küzdel-
meiben, teljesen átérzve azon
kulturális visszamaradást, melyet
serdülő gyermekekre az általuk nem
értett román nyelven való tanításnak
előszokolása idéz elő. A jóleső meg-
nyilatkozást az itteni zsidósággal
mindég a legbékésebb egyetértésben
elő, tösgyökeres magyarság és a
Magyar Párt nevében a jelen voltak
szavhangja és szívből jövő helyeslése
melletti dr. Hadházy Kálmán elnök
köszönte meg.

Ezután rátértek a napirend első
pontjának tárgyalására, mely be-
számloló volt a lapokban bőven is-
mertetett s a múlt vasárnapon Nagy-
aradon megtartott megyei ujjála-
zó közgyűléseiről. Az intézőbizott-
ság örömmel vette tudomásul a
Magyar Párt nagysikerű gyűléséről
szóló jelentést, így az ott megjelent
Magyar Párti képviselők és szená-
torok kiváló képességeiről és törhe-
tellen magyarságáról tanuskodó ál-
talános tetszés mellett megtartott,
sokszor frappáns hatást kiváltott
felszólalásairól szóló megemléke-
zést.

A napirend következő pontja a
helybeli Román Nemzeti Pártnak a
Magyar Párthoz intézett azon meg-
keresése volt, hogy tekintettel a vá-

ros állandóan szőnyegen lévő fon-
tos ügyeire, különösen pedig Orosi
megváltási árának most folyó meg-
állapítására és kiutalására, figyelembe
véve az ideiglenes tanácsnak törvé-
nyen alapuló, erősen megszükitett
hatáskörét, helyes volna a közel jö-
vőben hozandó új közigazgatási tör-
vény alapján hamarosan megtartandó
általános választásokig terjedő ha-
táskörrel egy választott tanács beik-
tatása. A Román Nemzeti Párt ki-
fejezte azon kívánságát, hogy tekin-
tetlen a nagy aratási munkaidőre, az
ujjonnan választandó tanács legfel-
jebb az év végéig tartó mandátu-
mára helyes volna a választási harc

elkerülésével egy városszerte bizal-
mat keltő és minden társadalmi ré-
teg kívánalmainak megfelelő lista
összeállítása.

Az intéző bizottság alapos meg-
fontolás után elfogadva a megkeresés
alapos és a város imminens érde-
kein alapuló indokait, úgy határozott,
hogy a Román Nemzeti párttal való
tárgyalás végett egy bizottságot küld
ki, melynek tagjai Dr. Hadházy Kál-
mán elnöklété alatt Bagosi Sándor,
Balogh József, Szakács Sándor, Wes-
sely Eml alelnökök és Széles Károly
főtitkár. Az intéző bizottság végleges
határozatot csak e bizottság jelenté-
sének beérkezése után fog hozni s
igyekezni fog határozatát jóváhagyás
végett az összehívandó nagygyűlés
elő terjesztetni.

Mit is mondott dr. Nébel sza- lontai főrabbi Kolozsváron

Bonyodalmak egy félreértett kijelentés körül

A „Szalontai Lapok“ június
29-i számában „Szalonta zsidó-
sága magyarnak vallja magát“
című érdekes cikk jelent meg,
amelynek egyes kitételei alkál-
masak voltak arra, hogy meg-
döbbentsék és felháborítsák
nemcsak Szalonta magyar zsidó-
ságát, hanem az egész szalontai
magyarságot is. A „Szalontai
Lapok“ cikkírója ugyanis olyas-
mit állított, ami pontosan ellen-
kezője az igazságnak. Azt ol-
vashattuk ugyanis abban a
cikkben, hogy Dr. Nébel Imre
főrabbi, a szalontai zsidóhit-
község nagytudású és köztisz-
teletben álló papja, a neolog
hitközségek kolozsvári országos
kongresszusán olyan kijelentést
tett volna, hogy a zsidó gyer-
mekek magyarnyelvű oktatására
nincsen szükség. Rendkívül
csodálkoztunk a cikk e kitételén.
Nekem, e sorok írójának éveken
keresztül volt tanárom dr.
Nébel főrabbi és ezalatt az évek
alatt, sokszor volt alkalmam
megismerni egyes dolgokkal
szembeni álláspontját és körül-
belül tisztában voltam azzal is,
hogy a „Szalontai Lapok“ ten-

denciózus cikke miből ered-
hetett.

A „Szalontai Lapok“ cikké-
nek elolvasása után, természe-
tesen első dolognak tartottam
felkeresni Dr. Nébel Imre fő-
rabbit, — nem pedig másokat,
amint a „Szalontai Lapok“
buzgó cikkírója tette, aki éppen
azt nem kereste fel, illetve
azt kerülte el, akinek szájába a
nagyfontosságú nyilatkozatot
imputálta.

Dr. Nébel főrabbit a könyvtár-
szobájában találtam. Ez a szoba
egymaga is elég volna a lehe-
tetlen állítás valótlanságának
bizonyítására. A hatalmas pol-
cokon a különféle főlíások
mellett mind ott vannak a ma-
gyar irodalom remekművei, a
falon pedig ott függ a buda-
pesti tudományegyetem, „cum
laude“-val kiállított, nagype-
csétes diplomája. Amikor ezeket
megpillantottam, rögtön azt
kérdeztem magamtól: lehetsé-
ges-e, hogy ez ellenkező bizo-
nyítékok dacára dr. Nébel fő-
rabbi ugyszólván ellensége le-
gyen a magyar kultúrának?
Lehetséges-e, hogy valaki, aki

magyar főiskolát végzett, magyar
kultúrán nevelkedett, azt kívánja,
hogy a magyar anyanyelvű
zsidó gyermekek ne magyar-
nyelvű oktatást kapjanak?

De nézzük, mit mond maga a
súlyosan megbántott főrabbi. Eleinte
nem is akar válaszolni a „Szalontai
Lapok“ rosszindulatú támadására.
Végre mégis elmondja a történetet.

Érdekesnek tartja, hogy a csupán
zsidókat érdeklő hitközségi ügyből
egyes lapok vak tüzilármával politi-
kai következtetéseket vonnak le. A
kongresszuson az anyanyelvi vita
során dr. Fehér Márton kifogásolta,
hogy a zsidó gyermekek magyar
anyanyelvének érvényrejtetése ér-
dekében nem történt semmi akció.
Dr. Lenke Manó hozzászólása után
emelkedett szólásra dr. Nébel főrabbi.
A jelentéssel meg volt elégedve,
mert az nemcsak üres szövegeket,
hanem értékes tényeket sorakoztat
fel.

Nem vitatta az anyanyelv
jogát, de úgy vélte, hogy
most sokkal fontosabb
problémák állanak elinté-
zés előtt, így például az
iskolák fenntarthatása.

Ennyi volt az egész kijelentés, sem
több, sem kevesebb, amit aztán
olyan sokan félreértettek. Ámde,
hogy ezek a félreértések elkerülhe-
tők legyenek

a kongresszus bezárása előtt
dr. Nébel főrabbi ismét fel-
szólt és megmagyarázta
előző szavait, amint az az
„Új Kelet“ kongresszusi
beszámolójából világosan
ki is tűnik.

Ugy látszik azonban, hogy a
„Szalontai Lapok“ cikkírójának na-
gyon sietős lehetett a dolga, mert
nemcsak hogy az újságírásban mindig
szem előtt tartandó „audiatur et altera
pars“ elvéről felejtkezett meg, amikor
a cikk megírása előtt csupán Lakatos
Gyula hitközségi elnökkel beszélt
(aki természetesen nem tudhatta,
hogyan áll valójában a dolog), —
hanem az erdélyi sajtó egyik leg-
tekintélyesebb orgánjának elolva-
sását is mellőzte. Ha elolvasta volna,
ugy semmiesetre sem írhatta volna
meg cikkét.

Szalontán nagyon kevés ember

van olyan, a keresztyének között is, aki ne hallotta volna valamilyen alkalommal dr Nébel főrabbit beszélni. A „Szalontai Lapok“ cikkirőjáról azonban azt is fel kell tételeznem. Aki ugyanis hallotta már dr Nébel valamelyik szónoklatát, a legzengzetesebb magyar szavakat — e szavak mögött mindig ott érezhette a magyar lelket, magyar gondolkodást, magyar akaratot is.

Nem akarom védelmezni dr Nébel főrabbit, mert erre nincsen szükség. Aki őt ismeri, eleve tisztában volt azzal, hogy nem mondhatott semmi olyast, amit „jólértesült“ lapársunk neki imputál.

*

Van azonban a cikknek egy olyan kitétele is, amely nem tartozik e tárgyhoz, de mert a „Szalontai Lapok“ is egy kalap alatt foglalkozott vele, én is itt válaszolok.

A cikkirő nem elégszik meg a dr Nébel főrabbitól közölt valótlan-ságokkal. Mint széles látókörű polihistor, kiváló hozzáértéssel és szak-tudással kijelenti, hogy „a cionista törekvések, amelyek az elmúlt években Erdélyben is erőre kaptak, nem képviselik az egyetemes erdélyi zsidóság érdekeit, akiknek mentalitása egészen eltérő mint a cionista zsidóké.“

A cikkirő tehát nem cionista és saját egyéni véleményét az egyetemes erdélyi zsidóság véleményének tünteti fel. Ugy látszik, általában keveset olvas, különösképpen pedig ujságot nem olvas. Mert akkor tudnia kelleve, hogy a nemrégiben befejeződött Keren Kajemet és Keren Hajjeszod kampány éppen Erdélyben milyen kielégítő eredményt ért el, — meg Szalontán is.

Ajánlom azért a cikkirő urnak, olvasgasson kicsit többet, kísérje figyelemmel az ujságokat, ha már mindenhez hozzászólni akar. Es vigyázzon arra, hogy a különben elég türelmes szalontai közönséget tulságosan fel ne bosszantsa gyakori tévedéseivel. Mert ha nem vigyáz, könnyen megerősödhet az ujságolvasó közönség azon gondolatának hangja, hogy:

Quod usque tandem abutere Catilina patientia nostra?

MÁRTON LAJOS

Csehszlovákiában is súlyos a gazdasági válság

Prágából jelentik:

A csehszlovák nemzeti bank tanácsa most tartotta meg közgyűlését, melyen súlyos panaszok hangzottak el a köztársaság egészségtelen gazdasági viszonyairól. A felszólalók hangoztatták, hogy a különböző iparágak fejlődése teljesen szünetel, a kiviteli terén nagy bizonytalanság van és a mezőgazdasági termények rohamosan és tartósan csökken. Más felszólalók külföldön az általános fizetési nehézségekről, panaszkodtak és hangoztatták, hogy a fizetési kép-telenségek aggasztó arányban szaporodnak napról napra.

VÉGBUCSU

IRTA HERMANN GÉZA.

Felhő, felhő, báránfelhő napnyugatnak szállsz te,
Vidd el csókom s köszöntésem a szülőföldemre.
Mondd, hogy ezt volt fia küldi a messze távolból,
Aki ma is hive maradt s mindig csak rá gondol,

Ne szólj, hogy könnyet is láttál bánatos szememben.
Csak csókom add s amit mondtam: áldja a jó Isten!
Mint jó anya, ha kérdezi: mért nem jő már haza?
Mondd, hogy tart még szakadatlan az élettél — harca.

S ha egykor majd vége szakad a nagy küszködésnek,
Elő kerül, mint a többi, ... ezt mondd jó szülémnek.
Pedig érzem, nem borulok többé hü keblére, ...
Felhő, felhő, báránfelhő — végbucsum viszed te.

Megszavazták a rendőrségi törvényt

Bukarestből jelentik:

A kamara ülésén Perleteanu előadó, Ioanescu belügyi államtitkár és Vaida belügyminiszter felszólalása után általánosságban megszavazták a rendőrség újraszervezéséről szóló javaslatot. A törvény intézkedése szerint az átszervezés október elsejéig történik meg.

Felemelik a hadirokkantak nyugdíját

Bukarestből jelentik:

Az egészségügyi minisztérium a lapok útján figyelmezteti a hadirokkantakat, hogy a most folyamatban levő hadirokkant-szemlén feltétlenül jelenjenek meg, mert csak azoknak a hadirokkantoknak emelik fel a nyugdíját, akik igazolják, hogy a szemlén részt vettek.

Holnap mondja el expozéját Mironescu külügyminiszter

Bukarestből jelentik:

Az optáns-ügyben Cita Davila elkészült jelentésével. Mivel a tárgyalásokról külön jegyzőkönyvet nem készítettek, ennek a jelentésnek az alapján tartja meg holnap, kedden Mironescu külügyminiszter expozéját az optáns-kérdésben a szenátusban.

Javitóvizsgára

érettségire
minden tárgyból előkészítik.
Jelentkezni lehet július 5-ig
Str. Regina Maria
Aradi-ut 1. sz. a.

Megszüntetnek három minisztériumot

Bukarestből jelentik:

A lapok többször írták, hogy Maniu a minisztériumok apasz-tását kívánja. Az átszervezésről szóló híreket eddig még mindig megcáfolták. Most aztán a Curentul a miniszterelnökségen arról értesült, hogy Maniu kiadta a parancsot, készítsék el a jövő héten a minisztériumok átszervezéséről szóló törvényt, amelyben három minisztérium megszüntetéséről kell intézkedni. A közmunkaügyi minisztérium beolvad a kereskedelmi minisztériumba, az egészség- és népjóléti a munkaügyi minisztériumba, a vallás és művészeti minisztérium pedig a közoktatásügyi minisztériumba.

Értesítés

Tudomására hozom a n. é. utazó közönségnek, hogy a mai naptól kezdve

személyszállítást

modern Chevrolet luxusautóval

az ország bármely részébe legolcsóbban vállalom. 5—5

Tisztelettel

Balogh Mihály

Rákóczi ut 67. sz.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal

A városi taxakivételek

során holnap, kedden reggel 9 órakor az Aradi-ut 18—50 és 10 órakor a Kálvin-ncc 1—23 házszámok lakói jelennek meg a taxakivétő bizottság előtt.

Három szalontai diák bukott meg az írásbeli érettségén

A belényesi érettségiztető vizsgabizottság, amely előtt a szalontai diákok is vizsgáztak, szombaton délelőtt hirdette ki ez írásbeli vizsga eredményét. Az írásbelin 150 jelölt közül 24 bukott meg, akik közül 3 szalontai van. Az írásbeli eredménye tehát eléggé kielégítő és most már a szóbeli sikerétől függ a sokat hajszolt, sokat próbált érettségizők sorsa. Amint már megírtuk, Szalontáról Nutiu liceumi igazgató is tagja a vizsgáztató bizottságnak.

A rendőrség népünnepélye

A szalontai rendőrség tegnapi népünnepélye amint az várható is volt, kitűzőn sikerült. A rendezőség nagy agilitással a legpompásabb szórakozások egész tömegét nyújtotta a közönségnek, amely a hajnali órákig nagyszerűen mulatott. A népünnepély keretében kabaré és a Kormos vendéglőben bál volt. A 85 gy. e. zenekara kiválóan szerepelt.

Visszautasítja a megbízatást az érettségi vizsgabizottságokba kijelölt tanárok egyrésze

A Curentul felette érdekes hírt közöl, amely olyannyira jellemzi a mai tanügyi helyzetet, hogy kommentárt sem kellene hozzáfűzni. Arról van ugyanis szó, hogy az érettségi vizsgabizottságokba kijelölt tanárok közül igen sokan táviratilag jelentették be a közoktatásügyi minisztériumnak, hogy a bizottságokban nem vesznek részt. Ezek a bejelentések a közoktatásügyi minisztériumra igen kellemetlenül érintették, mert a vizsgáknak nemsokára meg kell kezdődniök és a bizottságok kiegészítése nehézséggel jár.

Nem szabad a papoknak politizálni

Bukarestből jelentik:

A kormány elhatározta, hogy megvonja a kongruát mindazon lelkészekről, akik továbbra is izgatják a híveket a konkordátum ellen. A kultuszminiszter átiratot intézett a legtöbb egyházközséghez kérve, hogy küszöböljék ki az egyházból a pólifikát. Egyben közölte, hogy erélyes intézkedéseket fogantat az izgató papok ellen.

Meghívó

A nagyszalontai Ipartestület 1929 július hó 7-én d. u. 2 órakor, az Iparcs Otthon helyiségében tartja meg, 1929 június hó 30-án elnapolt — folytatólagos

rendkívüli közgyűlését,

melyre az Ipartestület kebelébe tartozó iparosságot tisztelettel meghívjuk. Ezen rendkívüli közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozat képes lesz.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az építkezési számadások bemutatása, elfogadása és a felmentvény megadása.
 2. Felülvizsgáló bizottság jelentése
 3. Értékesítő bizottság jelentése
 4. Elnök válaszlás
 5. Előjáróság kiegészítése
 6. Építési kölcsön kamatainak biztosítása
 7. Köri élet megkezdése
 8. Esetleges indítványok
- Salonta, 1929. július hó 1.

SZABÓ GYULA RÁCZ ISTVÁN
ipt. jegyző alelnök

A szalontai római katolikus egyház ünnepélye

tegnap zajlott le imponzáns külsőségek között. Az ünnepi misét fényes papi segédlettel Gyepes Imre pápai kamarás celebrálta, míg a szentbeszédet, amelynek nagy hatása volt a templomot zsúfolásig megtöltött hívekre, Szilágyi M. Dózsa premontrai paptanár tartotta. A szentmise alatt vegyeskari és szólóének, valamint női duett és zeneszám büvölte el a hívőket. Istentisztelet után a Redutban megtartott ünnepélyen a vegyeskar énekelt, Román-szky Mária szavalt és Saád Anci és Székelyhidny Rózi zongorázott nagy hatással. Az ünnepi beszédet Szilágyi M. Dózsa mondotta. Szabó Zoltán, Szilágyi Elnér, Máthé Lajos és Csoma István kitűnően szerepeltek. A Redut termét szép közönség töltötte meg.

EGY üzlet és egy műhelyhelység

július 1-től kiadó
Toldi-tér 6. szám alatt. Értekezni lehet bent az udvarban. 1—2

Értesítés!

Értesitem tisztelt rendelőimet, hogy

műhelyemet

Dobó utca 26. alól Boeskey utca 39 (Balogh-ház alá) helyeztem át. Mérték utáni rendeléseket és javításokat a legszolidabb árak mellett eszközölök. Hívásra házhoz megyek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

NÉMET LAJOS
cipésmester.

3-4

Egy tanulót felveszek!

Üveg, porcellán, lámpaárak, evőeszközök, csillárok, rádiócsikkek árutalhalmozás miatt

mélyen leszállított árban kaphatók Schillinger-nél készpénz ellenében

Szines mélytányér	12 lejtől	6 sz. talpas kompótos készl.	110 lejtől
Szines teáscsésze	25 lejtől	6 szem. téstáskészlet	150 lejtől
Szines moccacsésze	17 lejtől	6 sz. talpas téstáskészl.	200 lejtől
6 szem. vízeskészlet	70 lejtől	Cukortartó	25 lejtől
6 szem. boroskészlet	70 lejtől	Vajtartó	35 lejtől
6 szem. liköröskészlet	50 lejtől	Evőkanál, alpaccautanz.	17 lejtől
6 sz. kompótos-készl.	90 lejtől	Kávéskanál, alp. utánz.	11 lejtől

Egy hangerős 3 lámpás rádiókészülék Triotron hangszóróval, 24 amperórás accumulátorral és anóddal 6300 Lei. 10—16

Ablaküvegezés, képkeretezés

nagy választékban!

ANÓD- ÉS AKKUMULÁTOR TÖLTÉS!

Elcsapják a protekciós alkalmazottakat

Bukarestből jelentik:

A kormány tagjai megegyeznek abban, hogy az állami költségvetés csökkentése érdekében a kinevezett tisztviselők elbocsátására nem kerül sor. Csupán a volt kormányok protekciós díjnokait fogják állásukból elmozdítani. Nyugdíjazni fogják azokat a tisztviselőket, akik a korhatárt elérték. Jelentékeny mértékben leszállítják továbbá az anyagi kiadásokat, főként az autók és reprezentatív költségeket, jutalmakat, segélyeket, amelyeket csak a legszükségesebb mértékig hagynak meg.

A kisebbségi törvény alapelvei

Bukarestből jelentik:

A Cuvântul arról értesül, hogy a kormány kisebbségi bizottsága már leszögezte a kisebbségi törvény alapelveit. Eszerint ha egy községben száz szülő azt az óhaját nyilvánítja, hogy az iskolában kisebbségi nyelvűkön tanítsák gyermekeiket, ilyen nyelvű iskolát joguk van felállítani és fentartani. A zsidók is részesednek ebben a jogban és szabadon választhatnak a között, hogy román nemzetiségűeknek, vagy kisebbségekhez tartozóknak nyilvánítják e magukat. Az ilyen iskolákat az államnak szükség esetén joga van segíyezni.

ERDÉLYI SZEMLE

az erdélyi magyarság irodalmi, művészeti, társadalmi életének független kritikai figyelője

Szerkeszti: S. NAGY LÁSZLÓ

Kapható mindenütt

Megrendelhető:

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 37.

HIREK

Anyakönyvi statisztika

június 24—26 ig.

Születtek: Egri János, Lesi Stefan, Jámbor János, Fekete Zsuzsanna, Domján Béla, Külüs Mihály.

Házasság: Löwy János (Szeged)—Székely Margit, Silberger Lipót (Szilágycseh)—Mauthner Margit.

Elhalt: Kovács Sándor 88 éves.

— Az ipartestület tegnapra hirdetett közgyűlését vasárnap, f. hó 7-ére napolták el.

— Maricora szerb királynőnek fia született, aki a királyi pár harmadik gyermeke. Az új szülött királyi herceg a keresztelésben a Pál nevet kapta.

— Szalontai műkedvelők nagy sikere Élesden. A „Dolly” operett szereplői Somogyi Bélával az éltükön óriási sikerrel mutatkoztak be Élesden tegnap este. Az Erzsébet kávéház nagytermét zsúfolásig töltötte meg Élesd és környékének román és magyar intelligenciája és szílnni nem akaró tapssal honorálta a szalontai műkedvelők kitűnő előadását.

Jobb, mint az Adesgo

Selyem harisnya, Tramit összes divatszínekben kapható RUBINNÉ MINERVA áruházában.

— A spanyol óceánrepülőket, akik megsérült hidroplánjukkal leereszkedtek a tenger vizére, az Eagle angol repülőgép anyahajó megmentette és Gibraltárba szállította. A pilóták megmenekülése egész Spanyolországban óriási örömet keltett.

VALUTA

Dollár.	167—	Dinár	2:90
Font	816—	Pengő	29:50
Sv. frank	32:40	Márka	40:10
Fr. frank	6:50	Lira	8:83
Cs. korona	4:99	Schilling	23:62

— Az optánsügy a népszövetség előtt. Bukarestből jelentik: Az Ade verul azt hiszi, hogy az optáns ügyet valószínűleg a Népszövetség szeptemberi üléséig elé viszik, amely vagy a további közvetlen tárgyalások mellett dönt, vagy pedig a hágai nemzetközi bíróság elé utalja az ügyet.

— Titulescu Lisabonba érkezett. A portugál sajtó meleg hangon emlékszik meg Titulescu népszövetségi tevékenységéről. A miniszter egyébként feleségével együtt Barcelonába utazott, hogy a világiállításon részt vegyen.

* Asszonyok kincse! Az általános közkeveltségnek örvendő dr. Szentpétery Lajosné féle „Szakácskönyv” harmadik bővített kiadása új átdolgozásban, 800 kipróbált recepttel és igen sok illusztrációval most jelent meg. E „Szakácskönyv” minden háztartásban nélkülözhetetlen. Fiatal háziasszonyok, gazdasszonyok és szakácsnők helyes útmutatója ez a könyv a konyhaművészet minden ágában. Tartalmazza a levesek, sültetek, főzelékek, tésták, krémek, fagyaltok és minden ételneműek gazdaságos, kitűnő és könnyű elkészítési módját. Zöltségfélék, befőttek eltartási és befőzési módját is. Kapható DÖME könyvkereskedésében és Tordán a kiadónál: Füssy József könyvkereskedésében. 7—10

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY FIATALEMBER teljes ellátást kaphat Str. Mihai Viteazul (Bocskai-ucca) 92 sz. alatt.

EGY JÓL KIJÁTSZOTT HEGEDŐ eladó Váradi ut 29. sz. alatt Márton Lajosnál.

ELADÓ egy jó karban levő kocsi Keskeny-ucca 22. sz. a.

FEHÉR FÜZVESSZÓT megvételre keresek. Hántásra való pedig július 15-re. Csász Béla kosárfonó Villám-ucca 5. szám alatt.

KÉNYELMES heti vagy havi részletre készítek divatruhákat BAJÓ urisabó Váradi-ut. Ugyanott tanuló felvétetik.

Az ipartestület

szombatesti kabaréja erkölcsileg kitűnően sikerült. A szereplők egytől egyig elsőrangúak voltak, a sajnós, nagyon kicsi közönség pompásan mulatott. Baksy Ilonka és Gyorgyesku Pál, kifogástalanul rendezték az egyes műsorszámokat.

A vőlegény nem hagyhatja el menyasszonyát

Bukarestből jelentik:

Iunian igazságügyminiszter most dolgozik a házasságra vonatkozó törvényjavaslaton. A törvényjavaslat sok érdekes újítást tartalmaz. Így többek között a vőlegény nem hagyhatja el menyasszonyát, mert ha elhagyja nagyösszegű kártérítést kénytelen fizetni. Hasonlóképpen a férj sem hagyhatja el nejét, mert ha hűtlenül elhagyja, három hónaptól egy évig terjedő büntetéssel sújják és tettét csalásnak minősítik.

Rádió-műsor:

(Romániai idő)

HÉTFŐ, JULIUS 1.**BUDAPEST:**

- 3:30 Hírek
 5 Asszonyok tanácsadója
 5:45 Időjárás, hírek
 6:10 Felolvasás
 6:40 Zenekari hangverseny
 7:45 Rádióamatőr posta
 8:30 Tersánszky J. Jenő novellái
 9 Zenekari hangverseny
 10:30 Időjárás, hírek, majd cigányzene (párisi Horvát Béla.)

KEDD, JULIUS 2.**BUDAPEST:**

- 10:15 A m. k. 1 honv. gy. e. zene-karának hangversenye
 10:30 Hírek
 10:45 Hangverseny folytatása
 12 A rendőrszenekar fuvósegítségének hangversenye
 1 Harangszó, időjárás
 1:25 Hírek
 1:35 Hangverseny további folytatása
 3:30 Hírek
 4:45 Gyermekdelután
 5:45 Időjárás, hírek
 6:15 Cigányzene (Bura Sándor)
 7:30 Mit üzen a rádió?
 8:40 Zenekari hangverseny
 10 Operettelőadás a Studióból: Az obsitos
 12 Időjárás, hírek, majd gramofonhangverseny

A múlt évben**1901 öngyilkosság történet
Budapesten**

A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület most adta ki összefoglaló jelentését az 1928. évről. A mentők összes működésének száma az elmúlt évben 46.094 volt míg 1927-ben 38.674.

Az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek száma az 1928. évben 1901 volt. amelyek közül 233 végződött halállal. Az életuntak közül 131 iparos, 80 ipari munkás, 90 köztisztviselő, 86 kereskedő, 65 orvos és ügyvéd, 13 tanár, 14 katoná, 4 katonatiszt, 40 kereskedelmi alkalmazott, 14 magánzó és 2 birtokos volt. A nők közül háztartási alkalmazott volt 283, munkásnő 109, háztartásbeli 412, varrónő 51, tisztviselőnő 36, alkalmazott 83, magánzó 20, tanárnő 11, tanuló 7. További 281 esetben nem tudták a mentők megállapítani az öngyilkosságok foglalkozását. Az öngyilkosság oka 120 esetben anyagi baj, 74 esetben munkanélküliség, 280 esetben családi ok, 173 esetben szerelem. 109 esetben betegség és 1145 esetben ismeretlen. Az ismeretlen okok között is tulnyomórészt anyagi bajok szerepeltek. Az öngyilkosok közül 138 szurással, metszéssel és önégetéssel, 124 lövéssel, 79 leugrással, 96 akas tással, 141 vízbeugrással, 16 elgázoltatással, 1090 mérgezéssel, 197 gázmérgezéssel és 19 egyéb módon követett el öngyilkosságot. A mérgezések között a lúgkémérgezés 336 esetben szerepelt.

**A Biharmegyei Baromfi-
tenyésztők Egyesülete**

a folyó évben, október havában megyei kiállítást rendez, amelyre az előkészületek nagyban folynak. Mint értesültünk, ezt a kiállítást most először, csak azért rendezi meg megyei kiállításnak, mert tudni akarja az egyesület, hogy tulajdonképpen milyen és mennyi kiállításra való anyaggal rendelkezik a megyében. Tulajdonképpen országos kiállítást akartak rendezni. A baromfitenyésztők körében már is nagy a versengés, hogy ki-ki minél szebb anyaggal jelenjen meg a kiállításon. Kiállítani lehet mindenféle baromfit, galambot, kánári madarat, házinyulákat stb. A vezetőség több értékes díjjal fogja jutalmazni az arra érdemelt tenyésztőt. Már tárgyalnak a megfelelő ketrecek elkészítéséről is. Később megfelelő módon és időben fogja a vezetőség a megyei lakosság figyelmét felhívni, hogy a kiállításon való részvételre minél számosabban és mennél szebb és kiváló anyaggal vegyen részt. Mi már ezúttal is felhívjuk olvasóink figyelmét ezen érdekes és tanulságos kiállításra.

HUMOR

Az öt éves Móriska panaszkodik a bátyjai ellen;

— Tata, a Pali és a Laci mindig össze vannak beszélve.

— Miből gondolsz?

— Délelőtt megkérdeztem őket, mennyi háromszor hét és mind a ketten azt mondták: huszonegy.

*

A rabbi korholja a könnyelmű életmódu öreg Kohnt:

— Miért nem térsz végre jó utra?

— Későn van már ahhoz, — sóhajta Kohn.

— Megtéréshez sosincs késő.

Kohn vállat von:

— Mbach, akkor meg ráérek!

*

— Mi történt, öreg? Beteg vagy, megverték? Gyere, hazaviszlek.

— Csak hagyd. Otthonról jövök.

*

A bíró: Hol lakik?

Első vádlott: Sehol.

A bíró (a büntérshoz): És maga? Második vádlott: Egy emelettel feljebb.

*

— Kár, hogy meghalt az a Schiller. Tovább kellett volna élnie.

— Minek? Hisz már elkészült összes műveivel, amikor meghalt.

**Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 18. sz. a.**

egy

**bolthelyiség
azonnal kiadó.**

Értekezni lehet ugyanott.

REGÉNY

183

Aki méltó az apjához

Pedig nagy meglepetéseket tartogatott számukra a holnap, mikor az Ingomári kies völgyében az igazság és a bűn összemérték hatalmukat és erejüket.

XIII. FEJEZET.**A leszámolás.**

Verőfényeshajnal volt, mikor Praczekék a Magnum Bonum-hegység-ből az Ingomári-völgybe értek.

Ime újra ott voltak otthonukban.

A pompás kastély, csucsives tornyaival, époly nyugalommal állott a hatalmas rét közepén, mintha csak tegnap hagyták volna el.

A szelidített lámák megszaporodtak mióta messzejártak és örvendezve ugráltak körül hazatérő gazdáikat.

A virágok éppen akkor nyitották ki sokszínű kelyheiket, hogy köszöntsék a sugaras napot.

És Viktória, aki Pesten egyre csak a völgy után vágyott, most mégsem érzett boldogságot. Asszonyi szíve tele volt balsejtelemmel, féltő aggodalommal.

Nem ilyennek álmodta ő a viszontlátást. Praczek is lehorgasztott fővel baktató lovával a kocsi mellett.

A szelid lelkű öreg némi önvádat érzett, hogy vagyoniért akarátán kívül kockáztatják most hűséges barátai az életüket.

— Oh, miért is nem vagyok szegény, — sóhajtott, — Fekete Pista nem nyargalna most oly prédaéhesen a nyomunkban.

Egyedül Róka volt jókedvű.

Már messziről feltűnt neki, hogy az épület erős kövekből áll.

— Nem fogja ezt a tűz sem, — gondolta, — valóban olyan, mint egy vár. Száz ember ellen is meg lehet védelmezni, ahármedig.

Szinte örült neki, hogy végre egyszer fegyverrel a kezében szembekezdülhet Mallórékkal.

Cár alapjában irtóztott a vérontástól, tegnapi megkínzása után nem

sajnálta a gonosztevőtől egy-két puskagolyót.

Derűs hangulata átragadt Kolontira és Micire is.

A törekeny leány, mint valami új Dobó Katica, maga sem akart tétlen szemlélője lenni a férfiak küzdelmének.

— Adjatok fegyvert a kezembe, — könyörgött, — hogy én is Atanázio oldalán védelmezzem életünket és becsületemet.

A kastély éléstára dus lakomával felszerelve várta a vendégeket.

Valamennyien alaposan megéheztek a hosszú uton és nagy étvágygal fogyasztották el a Viktória által készített pompás villásreggelit. Azután nyomban hozzáláttak a kastély megerősítéséhez.

Lezárták az acélveretű, nehéz tölgyfakaput, ládákkal, butordarabokkal belülről elbarrikádolták a bejáratot.

Míg a férfiak a védelem előkészítésével foglalkoztak, Viktória és Mici a fegyverteremben megtöltötték az összes puskákat és pisztolyokat, hogy harc közben ne pazarolják majd ezzel az időt.

Csakhamar befejezést nyertek az előkészületek és a héttagu védősereg állig fegyverben, készen állott, hogy szembeszálljon a banditacsoport támadásával.

Ezután izgalmas várakozásban teltek az órák, valamennyien tisztában voltak vele, hogy Mallórék utban vannak a kastély felé és nem soká késik az ütközet.

(Folyt. köv.)

Női- és férfiruhákat legszebben**és
fest tisztít****Balogh György**

Rákóczi-ut 32. sz. a.

Szerkesztésért felelős; GAÁL SÁNDOR

KÁLMÁN-NYOMDA, SALONTA

HIRDESSZEN AZ**„AZ UJSÁG”**

naponként megjelenő lapban, itt a
hirdetés várakozáson felüli
eredményre vezet